

Begreppet "socialism" i nationalsocialismen 609

skarpt kritiserats av framskjutna nationalsocialister. På viktiga punkter har dock Spengler påverkat nazistiskt tänkande. Icke minst är detta fallet med hans arbete "Preussentum und Sozialismus" (1921); den framställning, han där ger av den "sanna" socialismen, har varit vägledande för många av det tredje rikets teoretiker. Bokens grundtankar skola här refereras utan kritik; i denna djungel av oklara begrepp, förvirrade och motsägande uttalanden synes varje försök att på en enskild punkt argumentera sakligt helt meningslöst.

"Det gäller", uttalar Spengler i inledningen, "att befria den tyska socialismen från Marx. Den tyska, ty det finnes ingen annan. Också detta hör till de avsikter, som icke längre äro förborgade. Vi tyskar äro socialister, även om det aldrig skulle talas om det. De andra kunna överhuvud taget inte vara det". Fredrik den stores Preussen, enligt Spengler kännetecknat av pliktkänsla och vilja till offer för det helas väl, är typen för den socialistiska staten; tyskarna ha, trots alla förirringar, förblivit bärare av de fredericianska traditionerna. Den av naturen socialistiske tyskens motsats är engelsmannen med dennes materialistiska inställning. Marx påverkades under sin vistelse i England av engelsk handelsmoral; den materialistiska historieuppfattningen är betecknande för engelsmännen, detta folk av bytesrövande vikingar och krämare. Världskriget var i grunden ett krig mellan ententens pseudosocialism och den äkta tyska socialismen; "i kejsarens person har den äkta socialismen förrått sig själv". Det är nu nödvändigt att slå ned materialismen, marxismen, "det inre England", som försvagat och förlamat det tyska folket och motverkat den sanna socialismen.

Vad innebär då, närmare bestämt, sann socialism? Tydligen icke, eller åtminstone icke väsentligen, en viss produktionsordning, ej heller en utjämning av de ekonomiska och sociala olikheterna. Det centrala synes enligt Spengler vara solidaritet, absolut undergivenhet gentemot staten och en hierarkisk social organisation. "Den tyska eller rättare sagt den preussiska instinkten har alltid varit: makten tillhör det allmänna. Den enskilde tjänar det allmänna. Man befaller och man lyder. Detta är sedan det adertonde århundradet den auktoritativa socialismen." Delningen i besuttna och egendomslösa får icke tillerkännas någon betydelse; "Socialismens innebörd är, att icke motsatsen mellan rik och fattig, utan den rang, som prestationer och förmåga giva, behärskar livet". På ekonomiska frågor ingår Spengler sällan, men han fastställer dock att sann socialism är